

PROJEKT

Załącznik do Uchwały Nr
Rady Gminy Rząśnik z dnia
w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania
Problemów Społecznych
w Gminie Rząśnik na lata 2017-2025

**Strategia Rozwiązywania Problemów
Społecznych w Gminie Rząśnik
na lata 2017-2025**

Rząśnik, styczeń 2017r.

SPIS TREŚCI

Spis treści	2
I. SŁOWO WSTĘPU	3
II. WPROWADZENIE.....	4
III. UMIEJSCOWIENIE DOKUMENTU	4
IV. PRZYGOTOWANIE STRATEGII	6
V. CHARAKTERYSTYKA GMINY	6
VI. DIAGNOZA GRUP RYZYKA	10
VII. ANALIZA STRATEGICZNA	14
VIII. WIZJA I MISJA	17
IX. CELE I ZADANIA	17
X. WDRAŻANIE STRATEGII	24

I. SŁOWO WSTĘPU

Problematyka społeczna stanowi dla samorządów jedno z największych wyzwań dzisiejszych czasów. Relacje międzyludzkie mają tu wyjątkowe znaczenie, a problem jednostki, czy rodziny jest problemem, z którym mierzy się cała wspólnota. Dostrzegając rangę i znaczenie problemów społecznych, gmina Rząśnik już po raz kolejny podjęła starania nad przygotowaniem dokumentu strategicznego, którym jest niniejsze opracowanie. W efekcie pracy społeczności gminy udało się stworzyć przedmiotowy dokument.

Poprawnie zbudowana strategia rozwiązywania problemów społecznych powinna stawiać sobie za cel działania na rzecz usuwania szczególnie trudnych problemów mieszkańców gminy. By znaleźć skuteczne rozwiązania, należy rozpoznać istniejącą sytuację, a następnie zaplanować adekwatne działania. Zgodnie z tą myślą przewodnią została zbudowana przedmiotowa strategia. Stanowi ona przewodnik po najważniejszych problemach mieszkańców oraz wskazuje możliwe i prawdopodobne sposoby do przynajmniej częściowego ich rozwiązania. Jesteśmy świadomi, że gmina Rząśnik nie posiada nieograniczonych zasobów rzeczowych, czy też finansowych. Posiada jednak wyjątkowy kapitał, który stanowią ludzie, którzy niejednokrotnie udowodnili, że są w stanie zdziałać wielkie rzeczy. Jeżeli w efekcie prowadzonych prac uda się osiągnąć założone cele, będzie wtedy można mówić o sukcesie wszystkich mieszkańców gminy Rząśnik.

Przewodniczący Rady Gminy Rząśnik

Wójt Gminy Rząśnik

II. WPROWADZENIE

Skuteczne i efektywne zarządzanie zadaniami polityki społecznej, jest możliwe tylko przy wytyczeniu długofalowej wizji rozwoju dla danego obszaru oraz poprzez wskazanie celów, z których wynikać będą konsekwentnie zaplanowane działania. Zaspokajanie szeroko rozumianych potrzeb społecznych wiąże się z rozwojem usług społecznych, które pozwoliłyby osobom w trudnej sytuacji uzyskać niezbędne wsparcie, konieczne do dalszego, samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. Zgodnie z opracowanymi w ostatnim okresie standardami usług społecznych, instytucje sektora publicznego, jako główny ich realizator, podobnie jak biznes, powinny koncentrować się na misji, jaką mają do zrealizowania w odniesieniu do społeczeństwa. Dlatego zarządzając zadaniami publicznymi należy kierować się celami, jakie powinny być wyznaczone dla danego obszaru.

Opracowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych w gminie jest zadaniem obowiązkowym, wynikającym z art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej. Strategia zawierać powinna diagnozę sytuacji społecznej, określać cele strategiczne projektowanych zmian, kierunki niezbędnych działań, a także sposoby realizacji strategii oraz wskaźniki realizacji działań.

Przygotowany dokument pn.: „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Rzęśnik na lata 2017-2025”, stanowi scenariusz interwencji samorządu terytorialnego Gminy Rzęśnik, jego jednostek organizacyjnych oraz partnerów społecznych w obszarze pomocy społecznej i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu mieszkańców.

III. UMIEJSCOWIENIE DOKUMENTU

Strategia, jako uzgodniony z partnerami społecznymi scenariusz działań jest kontynuacją przedsięwzięć realizowanych we wcześniejszym okresie programowania oraz wyznaczeniem nowych priorytetów na lata 2017-2025, wynikających m.in. z:

1. Krajowego Programu Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020 – Nowy Wymiar Aktywnej Integracji¹,
2. Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej 2020²,
3. Rządowego Programu Aktywności Osób Starszych na lata 2014-2020³,
4. Programu Operacyjnego „Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020”, POWER 2014-2020⁴,
5. Wieloletniego Programu Wsparcia Finansowego gmin w zakresie dożywiania „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014-2020”⁵,

¹ Uchwała Rady Ministrów Nr 165 z dnia 12 sierpnia 2014 r. (Dz.U. Monitor Polski z dnia 16.09.2014r. poz.787)

² Uchwała Rady Ministrów Nr 164 z dnia 12 sierpnia 2014 r. (Dz.U. Monitor Polski z dnia 24.09.2014r. poz.811)

³ Uchwała Nr 237 Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Aktywności Osób Starszych na lata 2014-2020, Dz. U. Monitor Polski z dn. 24 stycznia 2014 r., poz. 52

⁴ Dokument dostępny na stronie internetowej www.mrr.gov.pl (20.07.2014)

6. Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie⁶.
7. Strategii Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2014 -2020⁷,
8. Planu Rozwoju Ekonomii Społecznej na Mazowszu na lata 2013-2020⁸.

Opracowany dokument stanowi wypełnienie zobowiązań ustawowych art. 17. ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Ramy prawne działań planowanych na okres 2017-2025 zawarte są w zbiorze aktualnie obowiązujących przepisów wielu ustaw i rozporządzeń, wśród których decydujące znaczenie mają ustawy:

- 1) Ustawa z dn. 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j.Dz. U. z 2016 poz. 930 z późn. zm.),
- 2) Ustawa z dn. 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j.Dz. U. z 2016r. poz. 1817 z późn. zm.),
- 3) Ustawa z dn. 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (t.j.Dz. U. z 2016 r. poz. 1828 z późn. zm.),
- 4) Ustawa z dn. 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j.Dz.U. z 2016r. poz. 645 z późn.zm.),
- 5) Ustawa z dn. 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2016r. poz. 487 z późn. zm.),
- 6) Ustawa z dn. 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (t.j. Dz.U. z 2016r. poz. 2046 z późn. zm.),
- 7) Ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2016r. poz. 224 z późn. zm.),
- 8) Ustawa z dn. 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz.U. z 2015r. poz.1390 z późn.zm.),
- 9) Ustawa z dn. 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2006. Nr 94, poz. 651 z późn. zm.).

W okresie 2017 -2025 realizacja priorytetów i celów Strategii będzie odbywała się przy uwzględnieniu europejskich zasad subsydiarności oraz solidarności społecznej, a także w warunkach szeroko pojmowanego partnerstwa lokalnego instytucji wsparcia i pomocy oraz organizacji obywatelskich Gminy Rząśnik.

Podstawowym założeniem Strategii Gminy Rząśnik jest współuczestniczenie w osiąganiu wyznaczonych dla terytorium Unii Europejskiej, Polski oraz Województwa Mazowieckiego celów głównych polityki przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznemu, jakie zostały określone w następujących dokumentach:

- Europejskiej Strategii „Europa 2020”, której celem jest osiągnięcie wzrostu gospodarczego, dzięki m.in.:
- ✓ bardziej efektywnym inwestycjom w edukację, badania naukowe i innowacje,
- ✓ włączeniu społecznemu, ze szczególnym naciskiem na tworzenie nowych miejsc pracy i ograniczanie ubóstwa.

⁵ Uchwała Nr 221 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013r. .

⁶ Uchwała Rady Ministrów z dnia 12 sierpnia 2014 r. (Dz.U. Monitor Polski z dnia 16.09.2014r. poz.787)

⁷ Uchwała nr 218/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 03 listopada 2014 r.

⁸ Uchwała Nr 1345/274/13 Zarządu Województwa Mazowieckiego z dnia 22 lipca 2013 r.

W obszarze polityki społecznej celem głównym Unii Europejskiej jest ograniczenie do 2020 r. liczby osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym o 20 mln osób.

- Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020, Nowy wymiar aktywnej integracji, którego celem głównym jest obniżenie o 1,5 mln liczby osób zagrożonych ubóstwem i/lub deprivacją materialną i/lub żyjących w gospodarstwach domowych bez osób pracujących lub o niskiej intensywności prac.

Podstawowa miara skali ubóstwa i wykluczenia społecznego – wskaźnik zagrożenia ubóstwem lub wykluczeniem społecznym⁹ – została określona:

- ✓ Rok bazowy – 27,2%,
- ✓ Rok docelowy – 23,0%.
- Strategii Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2014 -2020¹⁰, której celem jest m.in.: włączenie społeczne i przeciwdziałanie ubóstwu.

Powyżej wskazane ogólne cele europejskie, krajowe oraz regionalne, a także ich miary stanowią punkty odniesienia dla określonych w Gminie Rząśnik obszarów Strategii.

IV. PRZYGOTOWANIE STRATEGII

Opracowanie projektu Strategii obejmowało następujące etapy:

- przygotowanie projektu Strategii i przedłożenie jej do konsultacji społecznych,
- podsumowanie wyników konsultacji społecznych oraz dokonanie korekt,
- przedłożenie projektu Strategii pod obrady Rady Gminy Rząśnik,

Realizacja Strategii będzie odbywała się w następujących etapach:

- upowszechnienie na obszarze Gminy Rząśnik tekstu uchwały Rady Gminy Rząśnik o wdrożeniu Strategii,
- cykliczne monitorowanie realizacji Strategii oraz poziomu osiągnięcia założonych celów, poprzez coroczne przygotowanie Raportu z realizacji Strategii.

V. CHARAKTERYSTYKA GMINY

Położenie

Gmina Rząśnik leży w centralnej części województwa mazowieckiego w kierunku północno - wschodnim od Warszawy oraz w północnej części subregionu fizyczno-geograficznego pod nazwą Niziny Środkowopolskiej. Analizując układ geograficzny, leży ona na pograniczu Doliny Dolnej Narwi i Międzyrzecza Łomżyńskiego, w obrębie Puszczy Białej.

⁹ W Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2014-2020 zostało przyjęte założenie dotyczące wyliczenia skali zmniejszenia związane z dostępnością do danych statystycznych, bowiem istnieje 2-letnie opóźnienie publikowania wartości wskaźników dotyczących ubóstwa. Oznacza to, że w 2020 r. dostępne będą dane za 2018 r. – ten rok jest stąd też rokiem referencyjnym

¹⁰ Strategia Polityki Społecznej Województwa Mazowieckiego na lata 2014 -2020,

Zgodnie z podziałem administracyjnym nasza gmina jest jedną z 325 gmin na Mazowszu i wraz z 5 innymi tworzy powiat wyszkowski.

Graniczymy z 7 gminami w tym:

- od południa z gminą Wyszaków i z gminą Somianka
- od północy z gminą Rzewnie
- od wschodu z gminą Długosiodło i gminą Brańszczyk
- od zachodu z gminą Zatory, gminą Obryte

Gmina posiada 28 sołectw. Gęstość zaludnienia w gminie wynosiła na koniec 2015 roku 42 osoby na 1 km², w tym 98 kobiet na 100 mężczyzn¹¹.

Pod względem położenia geograficznego Gmina Rząśnik leży ok. 72 km od Warszawy i ok. 30 km od Wyszkowa. Posiada dogodne połączenia komunikacyjne zarówno ze stolicą kraju, jak i stolicą powiatu. Na terenie gminy znajduje się 59,3 km dróg powiatowych i 176 km gminnych, brak jest natomiast dróg krajowych. Przez teren gminy przebiega tylko trasa kolejowa, a najbliższa stacja znajduje się w oddalonym od Rząśnika o 12 km Leszczycie Nowiny (należącym do gminy Wyszaków). Przez gminę przebiega droga wojewódzka łącząca Wyszaków z Pułtuskim. Posiadamy również dobre połączenie komunikacyjne z Warszawą, która jest oddalona od siedziby gminy wsi Rząśnik o 72 km. Gmina swoim zasięgiem obejmuje teren 167 km².

Mapa 1. Położenie Gminy Rząśnik w powiecie wyszkowskim

Źródło: <https://www.osp.org>.

¹¹ Bank Danych Lokalnych: www.bdl.stat.gov.pl

Ludność

Tabela 1. Liczba ludności gminy Rząśnik w latach 2014-2016

	2014	2015	2016
Liczba ludności	6990	6991	6990
Urodzenia	82	91	71
Zgony	57	66	68

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ewidencji ludności

Liczba ludności naszej gminy w ostatnich trzech latach utrzymuje się na bardzo wyrównanym poziomie. W wykazanych danych nie zostały uwzględnione migracje, zatem faktyczna ilość osób zamieszkująca na naszym terenie może znacząco odbiegać od liczby osób zameldowanych, wykazanych w tabeli.

W strukturze wiekowej ludności zdecydowaną przewagę ma grupa osób w wieku aktywności zawodowej 62,2 %, co w przypadku kobiet (19-60 lat) oznacza 27,9 % ogólnej liczby mieszkańców gminy, a w przypadku mężczyzn (19-65 lat) oznacza 34,3 % ogólnej liczby ludności gminy. Niepokojącym jest wzrost na przełomie ostatnich trzech lat grupy osób nieaktywnych zawodowo. Grupa ta w 2014 roku stanowiła 14,6% ludności całej gminy, a w latach kolejnych wzrosła, by w 2016 roku osiągnąć wskaźnik 15,3% wszystkich mieszkańców.

Tabela 2. Struktura wiekowa mieszkańców Gminy Rząśnik w 2016 r.

Grupa wiekowa	Mężczyźni	Kobiety	Razem
0-5	256	224	480
6-15	442	415	857
16-18	126	144	270
19-65	2359	-	4314
19-60	-	1955	
> 60	-	746	1069
> 65	323	-	
Ogółem	3506	3484	6990

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ewidencji ludności Gminy

Oświata i kultura

Gmina dysponuje siecią placówek oświatowo-wychowawczych. Ogółem działa:

- 6 szkół podstawowych, w tym 5 prowadzonych przez Gminę (w miejscowościach: Rząśnik, Komorowo, Porządzie, Bielino, Stary Lubiel) i 1 prowadzona przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Dąbrowa (w miejscowości Dąbrowa).
- 1 gimnazjum prowadzone przez Gminę w miejscowości Rząśnik.

Łącznie do szkół podstawowych w roku szkolnym 2015/16 uczęszczało 512 dzieci, zaś do gimnazjum – 237 uczniów¹².

Szkoły w Gminie Rząśnik posiadają dobrą bazę do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Liczba pomieszczeń szkolnych jest wystarczająca. Przez ostatnie lata władze Gminy dbały o systematyczny rozwój placówek szkolnych, a w szczególności o poprawę infrastruktury. Największym problemem jest zapewnienie opieki dla najmłodszych dzieci. Brak

¹² Dane Urzędu Gminy Rząśnik.

przedszkola na terenie gminy jest postrzegany przez mieszkańców jako dominujący problem gminy.

W skład gminnej infrastruktury kultury wchodzi przede wszystkim Gminne Centrum Kultury, mieszczące się przy Gminnej Bibliotece Publicznej w Rząśniku oraz strażnice (remizy strażackie). Ważną rolę w działalności kulturalno-oświatowej w gminie pełnią placówki biblioteczne. Na terenie gminy działają 2 placówki biblioteczne (1 Gminna Biblioteka Publiczna i 1 filia). Placówki te dysponują znacznym księgozbiorem ocenianym na 18 031 woluminów. Niestety nie wszyscy mieszkańcy korzystają z możliwości wypożyczania książek. Ogólnie w placówkach bibliotecznych zarejestrowanych jest 771 czytelników, czyli 11% mieszkańców. Rocznie jeden czytelnik wypożycza średnio 9 książek¹³.

Najcenniejsze obiekty środowiska kulturowego zlokalizowane na terenie gminy to:

- Kościół drewniany z 1926r. we wsi Porządzie;
- pomnik ks. Jana Trzaskomy, we wsi Porządzie, a także hm. ppor. Tadeusza Zawadzkiego „Zośki” i kilku mieszkańców Sieczych, którzy pomagali w zdobyciu posterunku niemieckiej straży granicznej w ramach akcji „Taśma Wschodnia”, Antoniego Pakieły z synem Stanisławem, Aleksandra Pakieły oraz Piotra Ślubowskiego. Ks. Jan Trzaskoma był kapłanem Wojska Polskiego, organizatorem i pierwszym proboszczem parafii Porządzie. Zamordowano go 20 marca 1943 r. w obozie koncentracyjnym Dachau. Tadeusz Zawadzki „Zośka” to komendant warszawskich Grup Szturmowych Szarych Szeregów. Poległ 20 sierpnia 1943r. w akcji rozbicia niemieckiej straży granicznej w Sieczychach;
- Drewniany kościół z 1890r. we wsi Nowy Lubiel, a w nim zabytki zachowane z poprzednich kościołów: chrzcielnica, rokokowy prospekt organowy oraz kilka obrazów świętych;
- Cmentarz we wsi Nowy Lubiel powstały w XIX wieku. Znajduje się tam grób żołnierzy AK oraz lotnika, który podczas II wojny światowej został zestrzelony w Drozdowie.

Gospodarka

Gospodarka gminy cechuje się znacznym udziałem sektora rolnego i działalnością pozarolniczą. Na terenie Gminy Rząśnik według danych GUS-u z 2015 roku działalność gospodarczą prowadziło 437 podmiotów gospodarczych według rejestru REGON. Były to podmioty prowadzące działalność w największej liczbie w następujących sektorach:

- Rolniczym – 31
- Przemysłowym – 42
- Budowlanym - 100¹⁴.

Opieka zdrowotna

Na terenie gminy działają dwa gabinety lekarskie pierwszego kontaktu oraz 1 punkt apteczny. Na terenie Rząśnika funkcjonuje również prywatny gabinet stomatologiczny. By

¹³ Dane Gminnej Biblioteki Publicznej w Rząśniku za 2016 rok.

¹⁴ Bank Danych Lokalnych: www.bdl.stat.gov.pl

skorzystać z pomocy specjalistów, czy też pomocy szpitalnej, mieszkańcy muszą udać się do Wyszkowa, gdyż na terenie naszej gminy nie ma tego typu placówek.

Organizacje pozarządowe

Na terenie gminy Rząśnik działa Wiejski Klub Sportowy „Rząśnik”, który został założony w 2006 roku przez miłośników piłki nożnej. Od początku swojego istnienia klub jest ważnym elementem życia mieszkańców. Dzięki wielkiemu zaangażowaniu jego założycieli w dodatkowych zajęciach sportowych bierze udział ponad 100 osób, w tym dzieci i młodzieży, którzy uczestniczą w regularnych treningach i rozgrywkach meczowych w piłce nożnej.

Na terenie Gminy od 2009 roku działa także Klub Srebrnego Wieku, który zrzesza w swoich kręgach około 50 seniorów propagujących muzykę i tradycje Kurpiów Białych.

Niestety poza wyżej wymienionymi Stowarzyszeniami oraz jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych, na terenie gminy nie ma więcej organizacji pozarządowych.

VI. DIAGNOZA GRUP RYZYKA

Na terenie Gminy Rząśnik w 2015 roku zgodnie z danymi Powiatowego Urzędu Pracy w Wyszowie zarejestrowanych było 233 bezrobotnych, w tym 47,2 % kobiet.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rząśniku w okresie 2014-2016 odnotowano zmniejszenie liczby osób, którym udzielono pomocy i wsparcia .

Na terenie Gminy Rząśnik z pomocy i wsparcia w 2016 roku skorzystało 296 rodzin, przy czym 83 rodziny korzystały ze świadczeń pieniężnych, tj. 28% rodzin, którym udzielono pomocy. Wśród przyczyn korzystania ze świadczeń pomocy społecznej przez mieszkańców w 2016 r. wymienia się głównie długotrwałą lub ciężką chorobę, ubóstwo, niepełnosprawność, bezrobocie i wielodzietność.

Na tle ogólnych powodów korzystania z systemu pomocy społecznej i wsparcia na obszarze Gminy Rząśnik grupy społeczne najbardziej narażone na wykluczenie społeczne to:

- osoby starsze, chore i niepełnosprawne
- osoby i rodziny długotrwale korzystające ze świadczeń pomocy społecznej,
- dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych,
- osoby długotrwale bezrobotne,

Tabela 3. Świadczenia udzielone w ramach zadań własnych Gminy.

Rok	Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenie	Kwota świadczeń w złotych	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
2014	141	67 854,80	137	446
2015	137	53 223,30	136	486
2016	84	33 540,00	83	227

Opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS.

Jak wynika z analizy powyższej tabeli liczba rodzin otrzymujących wsparcie GOPS w ostatnim roku znacznie się zmniejszyła. Na taki wynik z pewnością miało wpływ

wprowadzenie w II kwartale 2016 roku świadczenia wychowawczego, co z kolei wpłynęło na poprawę sytuacji osób i rodzin z dziećmi.

Tabela 4. Typy rodzin objętych pomocą społeczną w latach 2014-2016

Wyszczególnienie	2014		2015		2016	
	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin ogółem	Liczba osób w rodzinach
Rodziny ogółem	293	1022	317	1054	296	916
Rodziny z dziećmi ogółem	189	857	198	879	170	729
Z tego o liczbie dzieci						
1	39	136	46	158	45	146
2	93	395	94	392	74	300
3	39	204	42	219	37	188
4	13	80	10	62	10	65
5	4	30	5	37	4	30
6	0	0	1	1	0	0
7 i więcej	1	12	0	0	0	0
Rodziny niepełne ogółem	29	95	29	97	33	105
Rodziny emerytów i rencistów ogółem	38	89	31	76	29	70

Opracowanie własne na podstawie sprawozdań GOPS.

Z pomocy społecznej, jak wykazuje powyższa tabela, korzysta najwięcej rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji z dwójką lub trójką dzieci. Tendencja ta praktycznie utrzymuje się na stałym poziomie.

Ubóstwo

Ubóstwo jest zjawiskiem społecznym, polegającym na braku dostatecznych środków materialnych do zaspokojenia potrzeb życiowych jednostki lub rodziny¹⁵. Stanowi podstawową przesłankę do przyznania pomocy zgodnie z art. 7 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej. Ubóstwo to najczęstsza przyczyna udzielenia wsparcia osobom i rodzinom w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rzęśniku. Ubóstwo w Polsce w decydującym stopniu wynika ze splotu indywidualnych sytuacji życiowych, z których zasadnicze znaczenie mają: bezrobocie, niepełnosprawność, alkoholizm w rodzinie, wielodzietność, czynniki losowe, mała zaradność i aktywność ludzi, niskie kwalifikacje, podeszły wiek i niskie emerytury i renty.

Bezrobocie

Bezrobocie to niemożność znalezienia pracy zarobkowej przez ludzi w wieku produkcyjnym, zdolnych i chętnych do pracy oraz aktywnie jej poszukujących. Bezrobotnych, będących mieszkańcami gminy Rzęśnik, zarejestrowanych w PUP na dzień 31.12.2015r. było 233 osoby¹⁶. Rozmiary bezrobocia zależą od trzech czynników:

¹⁵ „Ubóstwo jako problem polityki społecznej”, red. L.Frąckiewicz, Katowice 1993r.

¹⁶ Bank Danych Lokalnych: bdl.stat.gov.pl.

współczynnika aktywności zawodowej, liczby ludności w wieku produkcyjnym i rozmiarów zatrudnienia. Opisując i analizując sytuację na rynku pracy, używa się najczęściej wielkości zwanej stopą bezrobocia. Jest to wyrażony w procentach stosunek liczby bezrobotnych do zasobów siły roboczej. Wskaźnik ten w 2015 roku dla naszej gminy wyniósł 5,3 %¹⁷. Na podstawie tego wskaźnika wiadomo, jaką część zasobów pracy stanowią bezrobotni.

Aby być uznanym za bezrobotnego trzeba spełnić trzy warunki:

- pozostawać bez pracy,
- aktywnie poszukiwać pracy,
- być zdolnym do pracy.

Bezrobocie jest jednym z głównym i najważniejszych problemów społecznych. Powoduje obniżenie standardu życia, utratę własnej godności, poczucie odrzucenia przez społeczeństwo. Może być przyczyną alkoholizmu i przemocy. Stanowi też jedną z podstawowych przesłanek do udzielenia pomocy.

Długotrwała choroba i niepełnosprawność

Zgodnie z definicją sformułowaną przez Światową Organizację Zdrowia (WHO): „Osoba niepełnosprawna to osoba, u której istotne uszkodzenia i obniżenie sprawności funkcjonowania organizmu powodują uniemożliwienie, utrudnienie lub ograniczenie sprawnego funkcjonowania w społeczeństwie, biorąc pod uwagę takie czynniki jak płeć, wiek oraz czynniki zewnętrzne”.

Polskie prawo w ustawie z 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych definiuje niepełnosprawność jako trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Niepełnosprawni mieszkańcy mają duże problemy ze swobodnym poruszaniem się i załatwianiem niezbędnych potrzeb życiowych, co spowodowane jest istniejącymi barierami architektonicznymi, urbanistycznymi i w komunikowaniu się. Bardzo ważnym problemem jest umożliwienie dzieciom i młodzieży niepełnosprawnej – posiadającej specjalne potrzeby edukacyjne – kształcenia na poziomie podstawowym, gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym, które stanowi ich życiową szansę na usamodzielnienie się. Najczęstszymi problemami, z jakimi borykają się osoby niepełnosprawne są: utrudniony dostęp do leczenia i rehabilitacji, utrudnienia architektoniczne i komunikacyjne, ograniczenie kontaktów towarzyskich, pogorszenie sytuacji materialnej, zaniedbywanie gospodarstwa domowego, bariery psychologiczne.

Dla niepełnosprawnych ważna jest rehabilitacja, która pozwala na możliwość kontynuowania pracy zawodowej jak również zmniejsza problemy i trudności społeczne wynikające z konieczności udzielania świadczeń dla osób niepełnosprawnych. Rehabilitacja jest procesem, którego celem jest umożliwienie osobom niepełnosprawnym osiągnięcia i utrzymania optymalnego poziomu funkcjonowania

¹⁷ Bank Danych Lokalnych: bdl.stat.gov.pl.

fizycznego, intelektualnego, psychicznego i społecznego poprzez udostępnienie urządzeń umożliwiających im niezależność.

Rodzina, w skład której wchodzi osoba niepełnosprawna stoi przed problemami żywioowymi odnoszącymi się zarówno do materialnej sfery jej życia jak i konieczności sprawowania opieki, niejednokrotnie do świadczenia usług pielęgnacyjnych, pomocy w wykonywaniu codziennych czynności oraz zapewnienia w warunkach domowych rehabilitacji osobie niepełnosprawnej. Działania podejmowane na rzecz rodzin, w których żyją osoby niepełnosprawne powinny być zróżnicowane. Inaczej bowiem kształtują się potrzeby samotnych osób niepełnosprawnych tworzących jednoosobowe gospodarstwa domowe, a inaczej potrzeby rodzin wieloosobowych opiekujących się niepełnosprawnym członkiem rodziny. Odmiennych form wsparcia i pomocy oczekują rodzice wychowujący dzieci niepełnosprawne, odmiennych zaś niepełnosprawni rodzice wychowujący dzieci zdrowe.

Zły stan zdrowia jest jedną z najczęstszych przyczyn przyznawania pomocy. Z powodu niepełnosprawności z pomocy GOPS skorzystało 71 rodzin (dane GOPS za 2016 rok).

Formułując kierunki polityki społecznej należy pamiętać o prowadzeniu szeroko zakrojonych działań mających przeciwdziałać społecznemu wykluczeniu osób niepełnosprawnych.

Podeszły wiek

Obecnie obserwujemy pogłębiającą się tendencję starzenia się społeczeństwa. Dotyczy to również naszego kraju. Liczba ludności w wieku poprodukcyjnym oraz jej procentowy udział w całości populacji naszego państwa wciąż rośnie. Rodzi to nowe problemy: ludzie starsi znajdują się często w trudnej sytuacji materialnej, łączy się to dodatkowo z problemami zdrowotnymi oraz brakiem ofert spędzania czasu wolnego dla ludzi starszych i samotnych.

Starzenie się człowieka prowadzi do zmiany jego sytuacji społecznej. Zaprzestając pracować zawodowo, człowiek traci wpływ na wiele spraw, dotychczasową pozycję w środowisku. Typowe trudności wieku starczego to: poczucie osamotnienia, pogarszanie się stanu zdrowia, niewystarczające emerytury i renty, złe warunki materialne i mieszkaniowe, niezaspokojenie podstawowych potrzeb. Potrzeby osób starszych to między innymi: pomoc i wsparcie w zaspokajaniu codziennych potrzeb, towarzystwo innych osób, potrzeby finansowe, zagospodarowanie czasu wolnego. W przypadku osób długotrwale chorych niezbędna jest pomoc pielęgniarstwa, pomocy społecznej i ciągłego kontaktu z ośrodkiem zdrowia. Osoby te nie tyle wymagają wsparcia finansowego, ile szeroko pojętej opieki: medycznej, pielęgniarstwa, społecznej oraz pomocy w załatwianiu podstawowych spraw bytowych. Formą wsparcia dla tych osób są usługi opiekuńcze, medyczne i specjalistyczne w domu podopiecznego oraz pomoc w załatwianiu codziennych spraw życiowych.

VII. ANALIZA STRATEGICZNA

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych metod analizy strategicznej. Jest to zintegrowana metoda, która łączy otoczenie z wnętrzem. W trakcie analizy wychodzi się od mocnych i słabych stron badanych obszarów i konfrontuje je z otoczeniem, wychwytyjąc istniejące szanse i zagrożenia. W niniejszej strategii sporządzona została analiza SWOT dla czterech obszarów, które uznane zostały za najistotniejsze w procesie przeprowadzonej diagnozy:

- 1) Polityka prorodzinna
- 2) Edukacja
- 3) Polityka społeczna
- 4) Organizacje pozarządowe

Analiza SWOT dla obszaru strategicznego: „ Polityka prorodzinna”

MOCNE STRONY ➤ chęć integracji ➤ chęć rozwoju ➤ młodzież jest pełna pomysłów i ambicji ➤ więzi rodzinne ➤ transport ➤ nowoczesne technologie ➤ jasna hierarchia ról rodzinnych ➤ poczucie bezpieczeństwa	SŁABE STRONY ➤ brak zagospodarowania czasu wolnego ➤ brak miejsc spotkań ➤ mało możliwości samodzielnego wykazania się ➤ ograniczony dostęp do najnowszych technologii ➤ mało zajęć sportowych, edukacyjnych, kulturalnych ➤ brak wsparcia młodzieży w ich działaniach ➤ wzrost liczby uzależnień ➤ brak odpowiednich wzorców ➤ słabe zabezpieczenie opieki nad dziećmi
SZANSE ➤ konkursy szkolne ➤ miejsce spotkań młodzieży po szkole ➤ wymiany międzyszkolne ➤ zawieranie nowych znajomości ➤ aktywizacja młodzieży ➤ organizacja imprez, kursów tanecznych, zajęć sportowych ➤ korzystanie z istniejących miejsc kultury ➤ poszerzanie zainteresowań ➤ organizacja działań w czasie wakacji i ferii zimowych ➤ uświadomienie społeczności o zagrożeniach wynikających z uzależnień ➤ wolontariat ➤ pomoc sąsiedzka	ZAGROŻENIA ➤ konieczność dojazdów ➤ brak funduszy na kontynuację edukacji ➤ brak czasu ➤ niechęć do działania ➤ emigracja zarobkowa ➤ osłabienie więzi rodzinnych ➤ izolacja rodziny ➤ zanik więzi rodzinnych , sąsiedzkich ➤

Analiza SWOT dla obszaru strategicznego : „Edukacja”

MOCNE STRONY ➤ wszechstronne wykształcenie kadry pedagogicznej ➤ wysoka świadomość rodziców dotycząca wspomagania rozwoju dziecka, ➤ dobre wyposażenie szkół ➤ możliwość korzystania z bibliotek ➤ dostępne obiekty sportowe ➤ możliwość szybkiego kontaktu na linii nauczyciel-rodzic	SŁABE STRONY ➤ mała ilość funduszy na zajęcia pozalekcyjne ➤ niska świadomość rodzin związana z wykształceniem ➤ niskie zainteresowanie dzieci i młodzieży ofertą obiektów sportowych (nie garną się do aktywnego spędzania wolnego czasu)
SZANSE ➤ projekty unijne ➤ zajęcia pozalekcyjne ➤ popularyzacja aktywności kół zainteresowań ➤ dostęp do nowych technologii ➤ organizowane wyjazdy, wycieczki ➤ włączenie rodziców do prac i projektów ➤ spotkania uczniów z różnych szkół ➤ nowe formy edukacji, ➤ projekty edukacyjne dedykowane różnym grupom społecznym,	ZAGROŻENIA ➤ zmiany systemowe ustawodawców –brak stabilności prawa ➤ przenoszenie młodzieży w nowe środowisko szkolne ➤ małe zainteresowanie się grupą seniorów i ich potrzebami edukacyjnymi ➤ używanie przez młodzież substancji psychoaktywnych ➤ obniżenie poziomu nauczania ➤ brak zaangażowania ze strony rodziców ➤ przeładowana oferta zajęć dodatkowych dla dzieci i młodzieży – możliwość zniechęcenia dzieci do korzystania z jakichkolwiek zajęć dodatkowych

Analiza SWOT dla obszaru strategicznego: „ Polityka społeczna”

MOCNE STRONY ➤ dobra znajomość środowiska ➤ wykształcona i kompetentna kadra instytucji pomocowych ➤ współpraca międzyinstytucjonalna ➤ wzrost wrażliwości społecznej ➤ zaangażowanie istniejących organizacji ➤ stały dostęp do pomocy psychologa	SŁABE STRONY ➤ bariery architektoniczne ➤ brak świetlic środowiskowych ➤ ograniczone środki finansowe ➤ „wyuczona” bezradność życiowa ➤ brak mieszkań socjalnych ➤ stowarzyszeniami, ➤ brak chęci podopiecznych do zmiany swojej trudnej sytuacji rodzinnej ➤ brak animatorów osób starszych
SZANSE ➤ uregulowania prawa miejscowego ➤ aktywizacja poszczególnych grup społecznych ➤ system szkoleń dla kadry pomocowej ➤ wykorzystanie doświadczeń działających stowarzyszeń ➤ realizacja projektów konkursowych, celem pozyskania dodatkowych funduszy ➤ wsparcie kościoła katolickiego ➤ tworzenie programów edukacyjnych dla małoletnich matek, seniorów, matek na urloпах macierzyńskich, ➤ monitorowanie środowiska w celu wprowadzania działań profilaktycznych zamiast konieczności reagowania na zaistniałe problemy	ZAGROŻENIA ➤ pogłębianie funkcjonujących stereotypów w społeczeństwie ➤ niepełnosprawni, ➤ pogłębianie się chorób alkoholizm, uzależnienia ➤ zubożenie społeczeństwa ➤ zwiększenie przestępczości ➤ łatwy dostęp do alkoholu i innych środków psychoaktywnych ➤ przyzwolenie społeczne na spożywanie przez nieletnich używek, ➤ „biurokracja” utrudniająca pracę socjalną, ➤ ograniczenie funkcjonowania GOPS przepisami ustawy (kryterium dochodowe),

Analiza SWOT dla obszaru strategicznego: „Organizacje pozarządowe”

MOCNE STRONY ➤ Roczny program współpracy jst z ngo ➤ Wzajemne zaufanie jst-ngo ➤ Planowanie środków finansowych dla ngo ➤ Coroczne ogłaszanie konkursów ➤ Zachęcanie do tworzenia nowych organizacji ➤ Wykorzystywanie nowych technologii np. do kontaktów, informacji, promocji	SŁABE STRONY: ➤ Mała ilość organizacji ➤ Brak czasu liderów dla pełnego angażowania się w działalność ➤ Brak planowania działań długofalowych przez ngo ➤ Ograniczone środki dla ngo ➤ Brak współpracy pomiędzy ngo ➤ Brak czasu pracownika jst dla pełnego wsparcia organizacji ➤ Brak liderów lokalnych
SZANSE ➤ Szukanie nowych/innych niż jst źródeł finansowania ➤ Uczestniczenie w lokalnym planowaniu np. strategii gminy, LGD ➤ Zatrudnienie osoby zajmującej się wyłącznie pomocą i współpracą z ngo ➤ Planowane małe granty w ramach LGD ➤ Zachęcanie do tworzenia nowych organizacji	ZAGROŻENIA ➤ Ograniczenie się do jednego źródła finansowania działań (jst) ➤ Brak innowacyjnych pomysłów ➤ Zamykanie się organizacji (na nowych ludzi) ➤ Brak planowania działań ngo ➤ Nie wykorzystanie możliwości współpracy ponadlokalnej (powiat, region, kraj)

Pożądanym kierunkiem rozwoju gminy jest doprowadzenie do podniesienia poziomu integracji społecznej w gminie oraz poprawa jakości kapitału ludzkiego. Lepsza jakość kapitału ludzkiego i społecznego wpłynie korzystnie na ogólną atrakcyjność gminy oraz wywoła dodatkowe mechanizmy rozwojowe. Środkiem do osiągnięcia tego celu powinny być nie tylko inwestycje w rozwój infrastruktury społecznej, ale również – a może przede wszystkim - działania nakierowane na podnoszenie poziomu wzajemnego zaufania mieszkańców oraz podejmowanie działań mobilizujących do większej aktywności społecznej. Efektem zaś tych procesów będzie ograniczenie negatywnych zjawisk ubóstwa i wykluczenia społecznego.

Należy oczekiwać, iż pozytywne zmiany, jakie zajdą w wyniku realizacji szeregu działań nakierowanych na rozwój gospodarki i zasobów ludzkich, przyczynią się w dłuższej perspektywie czasu do poprawy jakości życia mieszkańców, co jest celem nadrzędnym niniejszej strategii. Zakłada się, że w wyniku wdrożenia działań zaproponowanych w niniejszej strategii nastąpi zauważalna poprawa w zdiagnozowanych obszarach problemowych w gminie.

Wizja rozwoju społecznego gminy wskazuje na cel nadrzędny, do którego należy dążyć realizując poszczególne elementy strategii. Zazwyczaj wizja formułowana jest w sposób ogólny, a jej przesłanie nakierowane jest do osób zamieszkujących daną gminę.

VIII. WIZJA I MISJA

WIZJA

Gmina Rzęśnik, to miejsce, gdzie funkcjonuje sprawny system pomocy społecznej, który umożliwia osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są oni w stanie pokonać wykorzystując własne zasoby, uprawnienia i możliwości

Prezentowana wizja pokazuje znaczenie systemu, czyli sieci wzajemnych funkcji na rzecz realizacji pomocy osobom i rodzinom. Pomoc społeczna jest nastawiona na przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, dla tych co nie do końca sobie radzą z rozwiązaniem powstałej sytuacji za sprawą dostępnych środków, możliwości i uprawnień. Jak wynika z prowadzonych działań poznawczych w gminie, szereg problemów identyfikowanych jako społeczne przekracza możliwości realizacyjne poszczególnych osób. Proponowana wizja opisuje stan docelowy, przez co większość negatywnych zjawisk jest bądź minimalizowana bądź likwidowana. Wspomniane słowo „system” jest tu elementem kluczowym, gdzie zależności formalne i nieformalne przekładają się na wymierny i korzystny efekt. Wartością spajającą działania ludzi w dążeniu do wizji, jest natomiast misja.

MISJA

Współdziałanie osób, instytucji i organizacji, celem podniesienia jakości życia mieszkańców gminy Rzęśnik oraz przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu

Rola systemu znajduje tu swoje rozwinięcie, podkreślając znaczenie lokalnej społeczności na rzecz przeciwdziałania negatywnym procesom. Wszystkim pracującym na rzecz rozwiązywania problemów społecznych przyświecać powinna idea podnoszenia jakości życia. Wskazuje on na to, że społeczność mieszkająca na danym terenie osiąga pożądaną jakość życia nie tylko podnosząc indywidualnie jego poziom, ale także działając na rzecz tych, którzy nie do końca są sobie w stanie poradzić z codziennymi trudnościami. Misja ukazuje konieczność dalekosiężnego myślenia na temat przyszłości i mieszkania we wspólnocie.

IX. CELE I ZADANIA

W pracach nad strategią założono, że powinna ona określać zadania dla gminy Rzęśnik w zakresie rozwiązywania problemów społecznych. Strategia rozwiązywania problemów społecznych, określająca potrzeby mieszkańców gminy, winna być tworzona metodą planowania partnerskiego z udziałem różnych instytucji działających na terenie gminy, co doprowadzi do porozumienia i współdziałania w rozwiązywaniu trudnych problemów społecznych.

Dążąc do realizacji wizji gminy ustalić należy przede wszystkim cele główne (strategiczne) oraz w następnej kolejności cele operacyjne (szczegółowe). Warunkiem

osiągnięcia strategicznych celów w zakresie polityki społecznej jest aktywizacja wspólnoty, doskonalenie pracy socjalnej, współpraca poszczególnych instytucji oraz dostęp do odpowiednio zorganizowanej infrastruktury aby udzielana pomoc docierała do najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy i była odpowiedzią na ich potrzeby i oczekiwania.

Analiza szans i zagrożeń nakłada obowiązek sprecyzowania celów strategicznych. Cele te muszą być zbieżne z innymi programami opracowanymi i wdrożonymi do realizacji. Cele główne określono dla czterech obszarów:

- Polityka prorodzinna
- Edukacja
- Polityka społeczna
- Organizacje pozarządowe

1. Obszar strategiczny: Polityka prorodzinna

1.Cel główny Wzmocnienie funkcji rodziny

Realizacja celu przyczyni się do poprawy funkcjonowania rodziny i wpłynie na poszerzenie wiedzy na temat uzależnień, poprawę jakości życia rodzin, oraz zwiększy możliwości rozwoju zainteresowań wśród młodzieży. Będzie także okazją do podniesienia poziomu integracji międzypokoleniowej.

Nr	Zadania	Okres realizacji	Podmiot/y odpowiedzialne	Wskaźniki
1.1.Cel szczegółowy Wsparcie rodziny i dziecka				
1.1.1	Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców poprzez udział w szkoleniach, warsztatach, spotkaniach, prelekcjach itp.	2017-2025	placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego	liczba zorganizowanych spotkań
1.1.2	Zwiększenie dostępności do porad psychologicznych.	2017-2025	placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego	Liczba punktów, w których przyjmuje psycholog
1.1.3	Praca asystenta rodziny	2017-2025	GOPS Rząśnik	Liczba rodzin, z ze względu na osiągnięcie założonych celów

1.2.Cel szczegółowy Wzmacnianie środowiskowej aktywizacji społecznej dzieci i młodzieży				
1.2.1	Zapewnienie zajęć pozalekcyjnych.	2017-2025	placówki oświatowe	liczba zajęć pozalekcyjnych
1.2.2	Zapewnienie wypoczynku letniego i zimowego dzieciom i młodzieży.	2017-2025	placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego	liczba zorganizowanych wyjazdów
1.2.3	Utworzenie nowych placówek opiekuńczo-wychowawczych - przedszkole	2017-2025	Jednostka samorządu terytorialnego	liczba utworzonych placówek
1.3.Cel szczegółowy Ograniczenie występowania przemocy w rodzinie				
1.3.1	Przeciwdziałanie występowaniu zjawiska przemocy w rodzinie	2017-2025	placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego	liczba działań i postępowań
1.3.2	Utworzenie grupy wsparcia dla osób doznających przemocy	2017-2025	GOPS Rząśnik	Liczba utworzonych grup
1.4.Cel szczegółowy Profilaktyka i minimalizowanie negatywnych skutków uzależnień				
1.4.1	Wspieranie działań na rzecz kształtowania postaw i umiejętności społecznych	2017-2025	Placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, GKRPA	liczba działań
1.4.2	Zwiększenie dostępności specjalistycznego wsparcia dla rodzin z uzależnienia.	2017-2025	jednostki samorządu terytorialnego	liczba punktów

2.Cel główny Zwiększenie możliwości rozwoju dzieci i młodzieży

Realizacja celu zwiększy szansę na podniesienie aspiracji edukacyjnych i zawodowych wśród dzieci i młodzieży, m.in. poprzez zwiększenie liczby zajęć pozalekcyjnych a także przyczyni się do zmniejszenia liczby uczniów mających problemy z nauką.

Nr	Zadania	Okres realizacji	Podmiot/y odpowiedzialne	Wskaźniki
2.1.Cel szczegółowy Organizacja czasu wolnego dzieci i młodzieży				
2.1.1	Tworzenie kółek i grup zainteresowań	2017-2025	placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego	Liczba utworzonych grup
2.1.2	Organizowanie imprez kulturalnych, sportowych i turystycznych	2017-2025	placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego	Liczba zorganizowanych imprez
2.1.3	Organizacja wypoczynku letniego i zimowego	2017-2025	placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, GOPS Rząśnik	Liczba zorganizowanych wyjazdów
2.1.4	Realizacja wspólnych projektów	2017-2025	placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, GOPS, GKRPA	Liczba zrealizowanych projektów
2.2.Cel szczegółowy Promocja wzorców spędzania wolnego czasu.				
2.2.1	Organizacja festynów i pikników rodzinnych.	2017-2025	organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego	Liczba imprez
2.2.2	Przekazywanie tradycji poprzez współpracę międzypokoleniową	2017-2025	organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, placówki oświatowe, GOPS Rząśnik	Liczba wspólnych spotkań
2.2.3	Zorganizowanie wyjazdów rodzinnych i wspólnych spotkań	2017-2025	organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, GKRPA, GOPS Rząśnik	Liczba zorganizowanych wyjazdów, spotkań
2.3.Cel szczegółowy Podniesienie świadomości o uzależnieniach				
2.3.1	Podniesienie świadomości w zakresie używania substancji psychoaktywnych	2017-2025	organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, szkoły	ilość przeprowadzonych działań

2. Obszar strategiczny: Edukacja

1.Cel główny Wyrównanie szans edukacyjnych

Realizacja celu przyczyni się do podniesienia poziomu zainteresowania nauką dzieci i młodzieży oraz kontynuacją kształcenia przez osoby dorosłe.

Nr	Zadania	Okres realizacji	Podmiot/y odpowiedzialne	Wskaźniki
1.1.Cel szczegółowy Podniesienie poziomu kształcenia w szkołach				
1.1.1	Doposażenie pracowni dydaktycznych.	2017-2025	placówki oświatowe, jednostki samorządu terytorialnego	Liczba doposażonych pracowni
1.1.2	Organizowanie różnorodnych zajęć pozalekcyjnych.	2017-2025	placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego	Liczba zorganizowanych zajęć
Nr	Zadania	Okres realizacji	Podmiot/y odpowiedzialne	Wskaźniki
1.2.Cel szczegółowy Wsparcie kształcenia ustawicznego				
1.2.1	Podnoszenie kwalifikacji przez pracowników jst poprzez udział w kursach, szkoleniach, konferencjach	2017-2025	jednostki samorządu terytorialnego	Liczba osób objętych różnymi formami kształcenia
1.2.2	Wspieranie rozwoju kompetencji liderów poprzez udział w projektach, szkoleniach, doradztwie, konferencjach i seminariach	2017-2025	organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego	Liczba osób objętych różnymi formami kształcenia
1.2.3	Zdobywanie kwalifikacji zawodowych przez osoby bezrobotne, poszukujące pracy	2017-2025	placówki oświatowe, organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, PUP	Liczba osób objętych różnymi formami kształcenia

3. Obszar strategiczny: Polityka społeczna

1. Cel główny Wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Realizacja celu przyczyni się do zwiększenia poziomu motywacji do poszukiwania pracy u osób bezrobotnych oraz podniesienia poczucia ich własnej wartości. Jednocześnie wpłynie na zmniejszenie zjawiska uzależnień wśród dzieci i młodzieży, a także przyczyni się do zwiększenia poziomu wiedzy na temat uzależnień. Podniesie się poziomu tolerancji wśród społeczeństwa dla osób niepełnosprawnych, zwiększenia poczucia ich własnej godności oraz do zwiększenia poziomu integracji społecznej.

Nr	Zadania	Okres realizacji	Podmiot/y odpowiedzialne	Wskaźniki
1.1.Cel szczegółowy Przeciwdziałanie izolacji seniorów				
1.1.1	Utrzymanie punktu spotkań dla seniorów	2017-2025	jednostki samorządu terytorialnego	Liczba utworzonych punktów spotkań
1.1.2	Integracja osób starszych ze środowiskiem lokalnym	2017-2025	organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, GOPS	Liczba zorganizowanych spotkań
1.1.3	Zorganizowanie systemu wsparcia środowiskowego dla seniorów	2017-2025	organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego	Liczba zorganizowanych usług opiekuńczych i pomocy sąsiedzkiej
1.2.Cel szczegółowy Rozwijanie systemu wsparcia i aktywizacji osób niepełnosprawnych i ich rodzin				
1.2.1	Organizowanie imprez integracyjnych	2017-2025	organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego	Liczba zorganizowanych imprez
1.2.2	Zorganizowanie systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych	2017-2025	organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego	Liczba zorganizowanych usług opiekuńczych
1.2.3	Współpraca z istniejącymi placówkami wsparcia dziennego	2017-2025	jednostki samorządu terytorialnego, GOPS	Liczba osób uczęszczających na zajęcia
1.3.Cel szczegółowy Wsparcie osób poszukujących pracy				
1.3.1	Zorganizowanie kursów i szkoleń.	2017-2025	organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego	Liczba zorganizowanych kursów i szkoleń
1.3.2	Zorganizowanie spotkań na temat możliwości dofinansowania na rozpoczęcie działalności gospodarczej	2017-2025	organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego PUP	Liczba zorganizowanych spotkań

1.4.Cel szczegółowy Profilaktyka uzależnień				
1.4.1	Rozwój poradnictwa specjalistycznego tj. psychologicznego i prawniczego.	2017-2025	organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego	Liczba udzielonych porad i konsultacji
1.4.2	Utworzenie grup samopomocowych	2017-2025	organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego, GKRPA, GOPS	Liczba utworzonych grup
1.4.3	Organizacja szkoleń dla sprzedawców napojów alkoholowych	2017 -2025	jednostki samorządu terytorialnego, GKRPA,	Liczba szkoleń

4. Obszar strategiczny: Organizacje pozarządowe

1.Cel główny Wzrost poziomu integracji mieszkańców

Realizacja wyznaczonych zadań wpłynie na zwiększenie integracji społeczności lokalnej. Jednocześnie przyczyni się do zwiększenia aktywności organizacji pozarządowych oraz poszerzenie wiedzy na temat ich funkcjonowania.

Nr	Zadania	Okres realizacji	Podmiot/y odpowiedzialne	Wskaźniki
Cel szczegółowy nr 1.1 Aktywizacja mieszkańców gminy w działaniach na rzecz społeczności lokalnej.				
1.1.1	Organizacja imprez środowiskowych o charakterze turystycznym, kulturalnym i sportowym. (np. festyny rodzinne, rajdy, turnieje, zawody).	2017-2025	organizacje pozarządowe, jednostki samorządu terytorialnego	ilość zorganizowanych imprez

X. WDRAŻANIE STRATEGII

Realizacja strategii rozpoczyna się w momencie przyjęcia dokumentu przez Radę Gminy Rząśnik uchwałą, a wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy. W okresie realizacji dokonywane będą cykliczne oceny uzyskanych efektów aby możliwe było określenie stopnia osiągnięcia założonych celów na koniec każdego przyjętego roku budżetowego. Strategia jest dokumentem otwartym i przewidziane są możliwości aktualizowania i dostosowywania treści do występujących okoliczności. O pozytywnych efektach realizacji strategii będziemy mogli mówić, gdy uda się spełnić obraz prezentowany w wizji, a społeczeństwo lokalne będzie w stanie działać zgodnie z przyjętą misją. Jest to możliwe przy założeniu, że mieszkańcy oraz organizacje i instytucje, znajdujące się na terenie gminy stworzą wspólny system. W celu upowszechniania zapisów Strategii jej tekst zostanie zamieszczenie na stronie internetowej gminy oraz w Biuletynie Informacji Publicznej. Działania związane z zarządzaniem, monitorowaniem, ewaluacją i ewentualną aktualizacją dokumentu zostają powierzone Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Rząśniku. Spotkanie monitorujące realizację Strategii odbywać się będzie raz w roku. W ramach monitoringu dokonuje się przeglądu celów i zadań strategicznych oraz osiągnięcia zaplanowanych rezultatów, a także postępów i trudności w realizacji dokumentu. Z realizacji założonych działań w strategii oraz z przeprowadzonego monitoringu dokumentu sporządzony zostanie raport na koniec każdego roku budżetowego.